

Predikan

5 i påsktiden 2013, årg. 2

Psalmer: 162:1-3, 641:7, 656, 58, 393, 161:3-4

Pär-Magnus Möller

Konfirmanderna ställde frågan: Vad är meningen med livet? Det är varken första eller sista gruppen som ställer den frågan – och jag tror inte det finns någon i denna värld som inte snuddat vid tanken. Vad har livet för syfte – vad vill Gud med mitt liv?

I den absurda boken ”Liftarens guide till Galaxen” finns det en man som gör en underlig resa genom universum och förstår efterhand att hela universum arbetar med denna fråga – och att jorden egentligen var en gigantisk dator som årtusende efter årtusende arbetade med att finna svaret. Just när man skulle få reda på svaret så hade man råkat riva jorden för att ge plats åt en intragalaktisk motorväg, så man fick bygga en ny jord som arbetade miljontals år – och till sist kom svaret på frågan om livets mening och allting – och svaret var 42. För ta reda på vad det betydde så byggdes ytterligare en dator...

Jag tror det är viktigt – och särskilt viktigt i denna tid – att förstå att livet inte har någon egentlig mening. Det är inte skapat för att uppfylla något – livet i sig har inget syfte. Jag vet att detta kan upplevas som en skrämmande tanke för många – men jag tror faktiskt att det är en stor befrielse för många att inse att det är just så här – livet har inget syfte, ingen mening i västerländsk förståelse av vad ordet mening ofta innebär. Livet är en gåva – och en gåva har inget annat syfte än att bringa glädje. Livet är inte något som skall presteras – det skall levas. I den mening livet ändå har en mening är det relation. Vi ser det i Guds väsen där Fadern, Sonen och den helige Ande är så täta i sin gemenskap att de är ett – och vi är inbjudna i denna gemenskap. På något sätt verkar det som att Guds enda syfte med existensen är relation.

Det den onde gjorde i paradiset var ju inget annat än att bryta relationerna, relationerna mellan Adam och Eva och Gud. Efter den olycksaliga fruktätarstunden i paradiset så skämdes Adam och Eva inför varandra, skylde sig och blev till och med rädda för Gud. Alla relationer var raserade. Hela frälsningshistorien – från Abraham till Jesus, handlar därefter egentligen inte om något annat än att återskapa de brustna relationerna.

Det är detta som församlingen också handlar om. Församlingen har liksom livet ingen mening – hon skall inte vara produktiv, presterande, uppfylla något syfte. Församlingen är istället en plats för livet – en plats där livet skall beskyddas. Det finns så mycket som vill bryta ner livet och människans värdighet – så det behövs ett skydd för livet – det är kyrkan. Kyrkan/församlingen är alltså något som *är* – inte något som *gör*.

Låt mig jämföra med ett äktenskap. Visst kan man hitta på syfte med ett äktenskap; att det skall avla barn, att det skall skydda den svagare partnern – eller att man tänker om det är att det är en grund för samhällsbygget – eller något liknande. Men få i vårt land gifter sig för varken ekonomin, tryggheten eller barnalstringen. Det är något annat i äktenskapet som är själva drivande – längtan efter att få höra ihop – att bli hel – och inte ens det räcker egentligen till för att greppa den bakomliggande längtan – kanske kan man bäst förklara det som att man vill ha en plats där livet vårdas. Där man får vara utan att behöva göra.

Så tänker jag om livet i församlingen också – hon har inget syfte – hon bär livet, såsom Gud gett oss det. Hon är snarare identitet än aktivitet.

I första Johannesbrevet uttrycks det tydligt: ... *detta är hans bud: att vi skall tro på hans son Jesu Kristi namn och älska varandra så som han befallt oss...* och aposteln förklarar vidare att om vi gör just detta – då förblir vi i Gud, i livet.

Nu är ju inte detta att älska varandra det allra lättaste – men det är just det vi är kallade till – inget annat. Det är den smala vägen...

Ett exempel:

Ett äktenskaps syfte kan inte vara att måla huset och åka på semester – först måste kärleken finnas. Men finns kärleken och relationen, då kan man mycket väl åka både på semester och måla huset. Så är det med församlingens liv också. Vi måste prioritera kärleken till varandra först – innan vi planerar allt vad vi skall göra. Livet, äktenskapet, församlingen har ingen mening, inget syfte utanför kärleken.

När Jesus kallar oss att växa i tro handlar det alltså inte om att vi skall kallas att göra det ena eller det andra för medmänniskan – vi skall inte bli duktiga och fina – vi skall inte bli religiösa eller aktiva i alla församlingens olika skrymslen och vrår – vi skall istället våga gå in i det svåraste arbetet som finns på denna jord: Att älska Gud över allting och sin nästa som sig själv. Utan den utgångspunkten är allting annat på ett sätt ointressant.

Därför är det så viktigt att påminna oss om att varken livet eller församlingen har någon mening i västerländskt sätt att förstå ordet mening – livet är en gåva av glädje och församlingen är en gåva för att härbärgera livets glädje i denna värld. Vi är inte vana att tänka så – men jag blir mer och mer övertygad om att det är så vi behöver förstå oss själva.

... ”detta har jag sagt er för att min glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig”...

Det är Jesus som säger så – och jag tycker det är så underbart. Evangeliets innehåll är att glädjens kommit tillbaka. Gud vill skänka oss glädje. Glädje och kärlek och vänskap. Här formuleras det liv Jesus vill ge oss: Glädje, kärlek och vänskap. Det är också detta som församlingen skall öva sig att härbärgera.

Detta liv kan aldrig organiseras fram. Man kan inte ens anställa människor som kan utföra detta liv – det kan bara växa fram genom omvändelse.

Jag har märkt i mitt liv att jag har lätt att bli arg och irriterad på människor som befinner sig på långt håll. På långt håll kan jag resonera som jag anser det logiskt och jag kan vara tydlig med vad jag tycker och vilka beslut som är bäst och ta i olika situationer. Jag brukar tänka att jag då befinner mig på insändaravstånd – insändare brukar alltid vara skriva på avstånd och därför tenderar orden ofta bli lite väl hårda och fyrkantiga. Men jag har också märkt att när jag får samma människa inför mig – öga mot öga – så veknar jag. Jag ser då hela människan på ett annat sätt. Jag identifierar mig med människan och inser att jag inte har rätt att döma – jag ser mig själv återspeglas i den andres ögon.

Jag tänker att det är så med Jesus också. På håll är det lätt att ha insändaråsikter om honom. Både Jesus och kyrkan brukar ju med jämna mellanrum åka på den ena insändarkängan efter den andra. Men människor som kommer inför Jesus förändras – förvandlas. Plötsligt kan man se sig själv återspeglas i Jesu ögon – i Guds ögon. Och han står där med öppen famn och säger: Min vän...

Den människa som tillräckligt länge vågar se Jesus i ögonen måste kapitulera - ge upp sin motsträvighet. Andlig växt är att se tillräckligt länge in i Jesu ögon och låta sig förvandlas.

Jag tänker att all vänskap kräver denna kapitulation inför varandra – man måste ge upp sitt eget för att hitta det gemensamma. En levande församling måste därför bestå av människor som ständigt kapitulerar inför Jesus och inför varandra.

Men det måste börja med Jesus... Att kapitulera inför honom är aldrig ett nederlag – det är en befrielse. Jesus vill inte att du skall göra det ena efter det andra för honom, han har inget intresse av att använda dig för sina syften – han behöver dig helt enkelt inte – du är på det sätter ”meningslös” för honom ... men han älskar dig och vill att du skall vara nära honom. Smaka på tanken: han behöver dig inte – men han vill leva nära dig... inte av någon anledning – bara för kärleken och vänskapens skull. Är inte det på ett sätt den ultimata friheten?

Så skall vi också öva oss att förhålla oss till varandra... inte binda varandra med dåligt samvete... inte förvänta det ena eller andra... bara älska ...

Ur denna ”meningslösa” totalt fria gemenskap växer Gudsrikets frukter. Denna frihet vi kallas till är myllan för Gudsrikets liv. Ur denna frihet växer längtan, engagemang, vilja – hopp.

Vi kan förstå tanken också utifrån ett annat bibelord: Sök först Guds rike och hans rättfärdighet så skall ni få allt det andra också...

Sök först det Jesus vill ge oss – sök först hans kärlek – sök först kärleken till varandra – sök först relationen – sök först livet för livets skull – sedan bär vi frukt om Gud vill.

Livet har ingen ”mening” – församlingen har ingen ”mening” – båda är en slösande givmild kärleksfylld gåva. Andlig växt är att spegla sig i Jesu ögon och kapitulera av hans kärlek – först när vi är fria från oss själva och all den ”mening” vi försöker skapa – så kan Gudsrikets frukter växa fram ur våra liv och i våra församlingar. Och då kan världen tro...

Först då vi vågar tillåta oss vara meningslösa i världens ögon blir vi verkligt meningsfulla för världen – då visar vi nämligen på den Guds dårskap som är visare än all världens vishet...

Detta befäller jag er: att ni skall älska varandra...